

مساله (۱)

(الف)

$$f(x_i - \frac{h}{2}) = f(x_i) - f'(x_i)(\frac{h}{2}) + \frac{1}{2} f''(x_i)(\frac{h}{2})^2 - \frac{1}{3!} f'''(x_i + t_1 h)(\frac{h}{2})^3, \quad -\frac{1}{2} < t_1 < 0,$$

$$f(x_i + \frac{h}{2}) = f(x_i) + f'(x_i)(\frac{h}{2}) + \frac{1}{2} f''(x_i)(\frac{h}{2})^2 + \frac{1}{3!} f'''(x_i + t_2 h)(\frac{h}{2})^3, \quad 0 < t_2 < \frac{1}{2},$$

با کم کردن طرفین تساوی فوق از هم، داریم:

$$f(x_i + \frac{h}{2}) - f(x_i - \frac{h}{2}) = f'(x_i)h + \frac{1}{3!} (\frac{h}{2})^3 (f'''(x_i + t_1 h) + f'''(x_i + t_2 h)),$$

با توجه به قضیه مقدار میانی $t_1 < t < t_2$ یافت می شود که:

$$f'''(x_i + t_1 h) + f'''(x_i + t_2 h) = 2 f'''(x_i + th)$$

در نتیجه

$$f(x_i + \frac{h}{2}) - f(x_i - \frac{h}{2}) = f'(x_i)h + \frac{1}{3!} (\frac{h}{2})^3 2 f'''(x_i + th)$$

$$\Rightarrow \frac{f(x_i + \frac{h}{2}) - f(x_i - \frac{h}{2})}{h} = f'(x_i) + \frac{h^2}{24} f'''(x_i + th)$$

$$\Rightarrow f'(x_i) - \frac{f(x_i + \frac{h}{2}) - f(x_i - \frac{h}{2})}{h} = -\frac{h^2}{24} f'''(x_i + th) = O(h^2)$$

(ب)

مشابه قسمت قبل عمل می کنیم:

$$\begin{cases} f_i = f(x_i + \frac{h}{2}) - f'(x_i + \frac{h}{2})(\frac{h}{2}) + \frac{1}{2} f''(x_i + \frac{h}{2})(\frac{h}{2})^2 - \frac{1}{3!} f'''(x_i + t_1 h)(\frac{h}{2})^3, & 0 < t_1 < \frac{1}{2}, \\ f_{i+1} = f(x_i + \frac{h}{2}) + f'(x_i + \frac{h}{2})(\frac{h}{2}) + \frac{1}{2} f''(x_i + \frac{h}{2})(\frac{h}{2})^2 + \frac{1}{3!} f'''(x_i + t_2 h)(\frac{h}{2})^3, & \frac{1}{2} < t_2 < 1, \end{cases}$$

$$\Rightarrow f_{i+1} - f_i = f'(x_i + \frac{h}{2})h + \frac{1}{3!} (\frac{h}{2})^3 (f'''(x_i + t_2 h) + f'''(x_i + t_1 h))$$

$$\Rightarrow f_{i+1} - f_i = f'(x_i + \frac{h}{2})h + \frac{1}{3!} (\frac{h}{2})^3 (2 f'''(x_i + th)), \quad t_1 < t < t_2$$

$$\Rightarrow \frac{f_{i+1} - f_i}{h} - f'(x_i + \frac{h}{2}) = \frac{h^2}{24} f'''(x_i + th)$$

$$\Rightarrow f'(x_i + \frac{h}{2}) - \frac{f_{i+1} - f_i}{h} = -\frac{h^2}{24} f'''(x_i + th)$$

$$\Rightarrow f'(x_i + \frac{h}{2}) - \frac{f_{i+1} - f_i}{h} = O(h^2)$$

مساله ۲)

فرمول انتگرال گیری برای $f(x) = 1$ دقیق است، زیرا:

$$\int_a^{a+h} dx = x \Big|_a^{a+h} = h$$

$$hf(a+h) - \frac{h^2}{2} f'(a) = h$$

فرمول انتگرال گیری برای $f(x) = x$ دقیق است، زیرا:

$$\int_a^{a+h} x dx = \frac{x^2}{2} \Big|_a^{a+h} = \frac{(a+h)^2 - a^2}{2} = \frac{h^2 + 2ah}{2}$$

$$hf(a+h) - \frac{h^2}{2} f'(a) = h(a+h) - \frac{h^2}{2} = \frac{h^2 + 2ah}{2}$$

به این ترتیب فرمول انتگرال گیری برای چندجمله‌ای‌های از درجه یک دقیق است.

با جایگذاری $f(x) = x^2$ در فرمول بالا، داریم:

$$\left. \begin{aligned} \int_a^{a+h} f(x) dx &= \int_a^{a+h} x^2 dx = \frac{(a+h)^3 - a^3}{3} = \frac{a^3 + h^3 + 3ah^2 + 3a^2h - a^3}{3} = \frac{h^3}{3} + ah^2 + a^2h \\ hf(a+h) - \frac{h^2}{2} f'(a) &= h(a+h)^2 - \frac{h^2}{2}(2a) = h(a^2 + h^2 + 2ah) - ah^2 = ha^2 + h^3 + ah^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

$$\int_a^{a+h} f(x) dx \neq hf(a+h) - \frac{h^2}{2} f'(a).$$

که نشان می‌دهد، فرمول انتگرال گیری برای چندجمله‌ای‌ها با درجه حداکثر یک دقیق است.

مساله ۳)

الف)

توجه داریم:

$$\begin{cases} \int_0^{2\pi} f(x) dx = \int_0^{2\pi} (a + b \cos(x)) dx = 2\pi a \\ f(0) = a + b \\ f(\pi) = a - b \end{cases}$$

با اعمال شرط $\int_0^{2\pi} f(x) dx = A_1 f(0) + A_2 f(\pi)$ داریم:

$$2\pi a = A_1(a+b) + A_2(a-b) \Rightarrow 2\pi a = (A_1 + A_2)a + (A_1 - A_2)b \Rightarrow \begin{cases} A_1 + A_2 = 2\pi \\ A_1 - A_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \boxed{A_1 = A_2 = \pi}$$

ب)

$$\left. \begin{aligned} \int_0^{2\pi} f(x) dx &= \sum_{k=1}^n \int_0^{2\pi} (a_k \cos(2k+1)x + b_k \sin kx) dx = \sum_{k=1}^n \left(\frac{a_k}{2k+1} \sin(2k+1)x - \frac{b_k}{k} \cos kx \right) \Big|_0^{2\pi} = 0 \\ f(0) &= \sum_{k=1}^n a_k \\ f(\pi) &= -\sum_{k=1}^n a_k \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2(f(0) + f(\pi)) = 0$$

$$\Rightarrow \int_0^{2\pi} f(x) dx = 2(f(0) + f(\pi))$$

مساله ۴

ماتریس دوران قائم نرمال گیونز را به صورت زیر در نظر بگیرید

$$Q = \begin{bmatrix} c & s \\ -s & c \end{bmatrix}; \quad c = \cos \theta, \quad s = \sin \theta,$$

در نتیجه

$$Q^T A = \begin{bmatrix} c & -s \\ s & c \end{bmatrix} \begin{bmatrix} w & x \\ y & z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} cw - sy & cx - sz \\ sw + cy & sx + cz \end{bmatrix}$$

برای آنکه $Q^T A$ متقارن باشد، باید داشته باشیم:

$$sw + cy = cx - sz \Rightarrow s(w + z) = c(x - y) \Rightarrow \frac{s}{c} = \frac{x - y}{w + z} \Rightarrow \tan \theta = \frac{x - y}{w + z}$$

$$\Rightarrow |\cos \theta| = \sqrt{\frac{1}{1 + \tan^2 \theta}}, \quad |\sin \theta| = \sqrt{\frac{\tan^2 \theta}{1 + \tan^2 \theta}}$$

$$\Rightarrow |\cos \theta| = \frac{|w + z|}{\sqrt{(w + z)^2 + (x - y)^2}}, \quad |\sin \theta| = \frac{|x - y|}{\sqrt{(w + z)^2 + (x - y)^2}}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} c = \frac{w + z}{\sqrt{(w + z)^2 + (x - y)^2}}, & s = \frac{x - y}{\sqrt{(w + z)^2 + (x - y)^2}} \\ c = \frac{-(w + z)}{\sqrt{(w + z)^2 + (x - y)^2}}, & s = \frac{-(x - y)}{\sqrt{(w + z)^2 + (x - y)^2}} \end{cases}$$

مساله ۵

$$\min \varphi_2(x) = \sqrt{(x-1)^2 + (x-2)^2 + (x-3)^2} \equiv \min \bar{\varphi}_2(x) = (x-1)^2 + (x-2)^2 + (x-3)^2$$

$$\frac{d}{dx} \bar{\varphi}_2(x) = 0 \Rightarrow 2(x-1) + 2(x-2) + 2(x-3) = 0 \Rightarrow x^* = \frac{1+2+3}{3} = 2$$

یا اینکه

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} x = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2$$

مساله ۶)

الف) از طرفین تساوی حد می‌گیریم:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n^3 + 3\alpha x_n}{3x_n^2 + \alpha} \Rightarrow l = \frac{l^3 + 3\alpha l}{3l^2 + \alpha} \Rightarrow 3l^3 + \alpha l = l^3 + 3\alpha l \Rightarrow 2l^3 - 2\alpha l = 0 \Rightarrow 2l(l^2 - \alpha) = 0$$

$$\Rightarrow l = 0, \pm\sqrt{\alpha}$$

ب) p را مرتبه همگرایی دنباله‌ی $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}$ به l در نظر بگیریم:

$$x_{n+1} = g(x_n)$$

$$g'(x) = \frac{(3x^2 + 3\alpha)(3x^2 + \alpha) - 6(x^3 + 3\alpha x)x}{(3x^2 + \alpha)^2} \Rightarrow g'(x) = \frac{3x^4 - 6\alpha x^2 + 3\alpha^2}{(3x^2 + \alpha)^2},$$

$$g''(x) = \frac{(12x^3 - 12\alpha x)(3x^2 + \alpha)^2 - 12x(3x^2 + \alpha)(3x^4 - 6\alpha x^2 + 3\alpha^2)}{(3x^2 + \alpha)^4}$$

$$l = \pm\sqrt{\alpha}: \quad g'(l) = 0, \quad g''(l) = 0, \quad g'''(l) \neq 0 \Rightarrow p = 3.$$

$$l = 0: \quad g'(l) = 3 \neq 0 \Rightarrow p = 1.$$

مساله ۷)

الف) توجه داریم:

$$y(t_{n+1}) = y(t_n) + \int_{t_n}^{t_{n+1}} y'(t, y(t)) dt \Rightarrow y(t_{n+1}) = y(t_n) + \int_{t_n}^{t_{n+1}} f(t, y(t)) dt$$

و با استفاده از نمادگذاری $y_{n+1} = y(t_{n+1})$, $y_n = y(t_n)$ داریم

$$y_{n+1} = y_n + \int_{t_n}^{t_{n+1}} f(t, y(t)) dt, \quad (I)$$

اگر $f(t, y(t))$ را در نقطه‌ی t_n درونیابی کنیم، چندجمله‌ای درجه صفر $p_0(t) = f(t_n, y_n)$ حاصل می‌شود که با جایگذاری در رابطه‌ی (I) فرمول آدامز-بشفورث بدست می‌آید:

$$y_{n+1}^{(p)} = y_n + f(t_n, y_n)h_n, \quad h_n = t_{n+1} - t_n$$

حال اگر $f(t, y(t))$ را در نقطه‌ی t_{n+1} درونیابی کنیم، چندجمله‌ای درجه صفر $p_0(t) = f(t_{n+1}, y_{n+1})$ حاصل می‌شود که با جایگذاری در رابطه‌ی (I) فرمول آدامز-مولتون بدست می‌آید:

$$y_{n+1}^{(c)} = y_n + f(t_{n+1}, y_{n+1}^{(p)})h_n, \quad h_n = t_{n+1} - t_n$$

(ب)

$$\begin{cases} y_{n+1} = y_{n+1}^{(p)} + \frac{h^2}{2} y^{(2)}(\eta_1) & \eta_1 \in [t_n, t_n + h] \\ y_{n+1} = y_{n+1}^{(c)} - \frac{h^2}{2} y^{(2)}(\eta_2) & \eta_2 \in [t_n, t_n + h] \end{cases} \Rightarrow \left| y_{n+1}^{(p)} - y_{n+1}^{(c)} \right| \approx h^2 \left| y^{(2)}(\eta) \right| \quad \eta \in [t_n, t_n + h]$$

(پ)

$$\left| y_{n+1}^{(c)} - y_{n+1} \right| = \frac{1}{2} h^2 \left| y^{(2)}(\eta_2) \right| \approx \frac{1}{2} \left| y_{n+1}^{(c)} - y_{n+1}^{(p)} \right|$$

مساله ۸

(الف)

$$A = \begin{bmatrix} \boxed{4} & 8 & -2 \\ 2 & 0 & 15 \\ 2 & 3 & 11 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} R_2 \leftarrow \frac{-2}{4}R_1 + R_2 \\ R_3 \leftarrow \frac{-2}{4}R_1 + R_3 \end{matrix}} \begin{bmatrix} 4 & 8 & -2 \\ 2 & \boxed{-4} & 16 \\ 2 & -1 & 12 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2 \leftarrow \frac{-1}{4}R_2 + R_2} \begin{bmatrix} 4 & 8 & -2 \\ 2 & -4 & 16 \\ 2 & -1 & 12 \end{bmatrix}$$

$$L = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ \frac{2}{4} & 1 & 0 \\ \frac{2}{4} & \frac{1}{4} & 1 \end{bmatrix}, \quad U = \begin{bmatrix} 4 & 8 & -2 \\ 0 & -4 & 16 \\ 0 & 0 & 8 \end{bmatrix}$$

(ب)

ابتدا دستگاه $Ly = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 4.5 \end{bmatrix}$ را با جایگذاری پیشرو حل می‌کنیم:

$$\begin{cases} y_1 = 2 \\ \frac{1}{2}y_1 + y_2 = -1 \\ \frac{1}{2}y_1 + \frac{1}{4}y_2 + y_3 = 4.5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y_1 = 2 \\ y_2 = -2 \\ y_3 = 4 \end{cases}$$

حال دستگاه $Ux = y$ را با جایگذاری پیشرو حل می‌کنیم.

$$\begin{cases} 4x_1 + 8x_2 - 2x_3 = 2 \\ -4x_2 + 16x_3 = -2 \\ 8x_3 = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -\frac{17}{4} \\ x_2 = \frac{5}{2} \\ x_3 = \frac{1}{2} \end{cases}$$

مساله ۹

از رابطه‌ی خطای درونیابی داریم:

$$f(x) - p_{n-1}(x) = \frac{f^{(n)}(\xi)}{n!} (x - x_1) \cdots (x - x_n)$$

با توجه به نمایش نیوتن از چندجمله‌ای درونیاب و این‌که $f^{(n)}(\xi) = n!$ داریم:

$$x^n - f[x_1] - f[x_1, x_2](x - x_1) - \cdots - f[x_1, x_2, \dots, x_n](x - x_1) \cdots (x - x_{n-1}) = \frac{n!}{n!} (x - x_1) \cdots (x - x_n)$$

توجه داریم که ضریب x^{n-1} در سمت چپ تساوی فوق برابر است با: $-f[x_1, x_2, \dots, x_n]$

به‌علاوه ضریب x^{n-1} در سمت راست تساوی فوق برابر است با: $-(x_1 + x_2 + \cdots + x_n)$

در نتیجه: $f[x_1, x_2, \dots, x_n] = x_1 + x_2 + \cdots + x_n$

مساله ۱۰

$$S(x) = \begin{cases} S_1(x) = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 & 0 \leq x \leq 1 \\ S_2(x) = b_0 + b_1x + b_2x^2 + b_3x^3 & 1 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

معادلات مربوطه به صورت زیر خواهد بود:

$$\begin{cases} S(0) = 1 \\ S(1) = 2 \\ S(2) = 5 \\ S_1(1) = S_2(1) \\ S_1'(1) = S_2'(1) \\ S_1''(1) = S_2''(1) \\ S_1''(0) = 0 \\ S_2''(2) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a_0 = 1 \\ a_0 + a_1 + a_2 + a_3 = 2 \\ b_0 + 2b_1 + 4b_2 + 8b_3 = 5 \\ a_0 + a_1 + a_2 + a_3 = b_0 + b_1 + b_2 + b_3 \\ a_1 + 2a_2 + 3a_3 = b_1 + 2b_2 + 3b_3 \\ 2a_2 + 6a_3 = 2b_2 + 6b_3 \\ 2a_2 = 0 \\ 2b_2 + 12b_3 = 0 \end{cases}$$